

MŰLTUNK KÖZÖS ÉRTÉKEI – ÉLŐ ÖRÖKSÉGÜNK

Olvasótábor Nován a Lenti Városi Könyvtár szervezésében
2010. július 24-29 között

Az olvasótábor a Zala Megyei Önkormányzat Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013 SI-HU-1-1-007 számú projekt keretében valósult meg. A program lebonyolítója a zalaegerszegi Könyvtárpártoló Alapítvány.

Az olvasótábor célja, hogy a résztvevő gyermekeket megismertesse a két nép jellemzőivel, történetével, szokásaival, meséivel, mondáival; megkezdjék az ismerkedést a két nép irodalmával, játékos vetélkedők, előadások alkalmával.

A táborozók meghívott vendégek, előadók segítségével ismerhették meg a térség népköltészetét, népzenejét, néptáncát, természeti kincseit, a Göcsej-Hetés tájegység történetét, irodalmát. Találkoztak kortárs írókkal és költőkkel.

Táborvezetés: 3 fő (2 fő könyvtáros, 1 fő tolmács-pedagógus)

Német Józsefné könyvtáros, táborvezető - Városi Könyvtár Lenti

Baksa Melinda könyvtáros - Városi Könyvtár Lenti

Dr. Zágorec-Csuka Judit pedagógus, könyvtáros, tolmács-

1. sz. Lendvai Kétnyelvű Általános Iskola

Részvevők:

felső tagozatos általános iskolai tanulók 5-8. osztály,
7 fő muravidéki, 13 fő anyaországi gyermek

Szállás: Csicsergő Szabadidőközpont Nova (8948 Nova, Zuggó köz 1.)
www.csicsergo.hu

Elhelyezés: 2x3 ágyas fürdőszobás szobákban.

Étterem, büfé, közösségi helyiségek, szobák mind egy épületben található. Az épületet 3,5 hektáros bekerített park veszi körül egy tóval a közepén, ahol sportpályák, tűzrakóhely, fürdési, csónakázási és horgászási lehetőségek várják a vendégeket. Sportszerek, játékok ingyenesen kölcsönözhetők.

Július 24. szombat

2010. július 24-én, szombaton 15.00 órától a táborvezetők fogadták a Múltunk közös értékei – élő örökségünk című olvasótábor résztvevőt és a szülőket. Az anyaországi táborozó gyermekek egyéni utaztatásáról a szülők gondoskodtak, illetve Muravidékről a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet vállalta a szlovéniai tanulók szervezett szállítását.

Csicsergő Szabadidőközpont Nova

A szálláshely elfoglalása után 16.30 órakor került sor az ünnepélyes tábornyitóra. Bresztyenszky Beáta, a Zala Megyei Önkormányzat oktatási és kulturális osztályának közművelődési munkatársa, a program technikai koordinátora köszöntötte a résztvevőket. Röviden ismertette a projektet, amelynek keretében megrendezésre került az olvasótábor. Kiemelte annak fontosságát, hogy a térség kulturális értékeinek megőrzésében és továbbadásában, a kapcsolatok megerősítésében, a térségben élő fiataloknak kiemelt szerepük és feladatuk van.

Uzsonna után bemutatkoztak a tábor vezetői. Ezt követően rövid balesetvédelmi oktatás következett és ismertettük a házirendet, a tábor szabályait.

A környezettudatos szemlélet érdekében külön felhívtuk a figyelmet a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára és betartására, valamint a környezet megóvására.

A Csicsergő területének bejárása, megismerése után, a kezdetben kissé feszélyezett légkör oldására és az ismerkedés elősegítése érdekében játékos bemutatkozás vette kezdetét. Minden résztvevő kapott egy névkitűzőt, amelyre saját maguk írták rá a nevüket a becenevükkel együtt, illetve rajzolhattak is rá.

Sorsolás útján párokat alakítottunk, akik igyekeztek minél többet megtudni a társukról, majd vacsora után egymást kellett bemutatniuk és egyes szám első személyben kellett egymásról beszélniük.

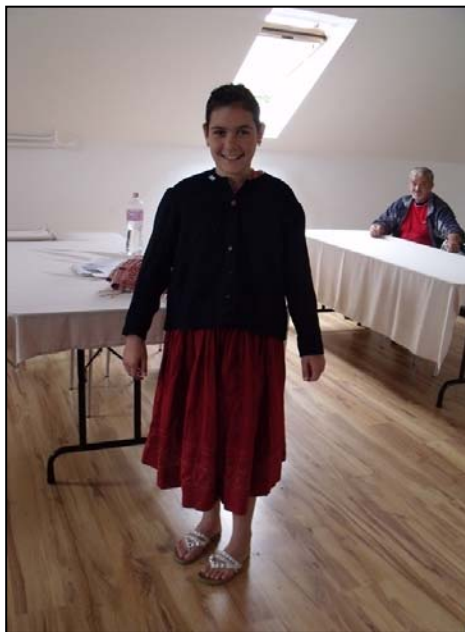
Ismerjétek meg! Ismerjétek meg!

Ez nagy derűtségekre adott okot, és érdekes dolgokat tudhattak meg a többiekről. Sok közös pontot is találtak, pl. mi a kedvenc ételük, italuk, időtöltésük, énekesük, kinek milyen márkájú a mobiltelefonja, kedvenc tanáruk és háziállataik (itt újra és újra felbukkant a pizza, illetve egy bizonyos Gizi néni neve).

Július 25. vasárnap

Különleges, fondorlatos módszerekkel sikerült mindenkit felébreszteni (talpcsiklandozás, takaró lehúzása). Bár a reggeli ébresztéskor kevésbé volt friss a társaság, első vendégünket már teljes figyelemmel hallgatták. Háder Veronika, a lenti Hagyományok Háza munkatársa a Hetés-Göcsej tájegységet, eredetüket, történetét, jellegzetességeit mutatta be, fotókkal, képekkel, tárgyakkal illusztrálva. Beszélt a népszokásokról, néphagyományokról, a népi építészetről, a szakrális emlékekről, gasztronómiáról, az életmódról, az öltözködésről, babonás hiedelmekről. A mutatóba hozott eredeti paraszti viseletet (férfi, női) fel is lehetett próbálni, amelyet fotókon is megörökítettünk.

Így öltöztek eleink

Az aktív részvételt elősegítette a táborozók bevonása, vendégünk kérdéseire felbátorodva meséltek a lakóhelyükön ma is élő népszokásokról, hagyományőrzésről. Ennek kapcsán a gyerekek számára is láthatóvá és tapinthatóvá vált az a tény, hogy az egykori államhatár sem tudta megbontani ezt a tájegységet. Igazán oldottá vált a hangulat és az új ismeretek bevéődését is elősegítette a foglalkozás témájához kapcsolódó fogalmak, események, tevékenységek, tárgyak *activity* játék során történő elmutogatása, körülírása. Az érdeklődést és figyelemkoncentrációt mutatta, hogy gyorsan sikerült megfejteni a feladványokat. Például el kellett mutogatni a májusfaállítást, a becsinált levest, az ördögöt, a fumut. Érdekesség hogy a szlovéniai gyermekek szókincse már ekkor bővülni kezdett, miután kiderült, hogy több magyar kifejezést nem ismernek és értelmezni kellett számukra.

Ebéd után a társaság egy része sétálni indult a novai hegyre. Különösen nagy tetszést arattak körükben a régi paraszti pincék, boronából készült falaikkal, zsúpfedéllel. Hatalmas ovációval fedezték fel a pályázatból megvalósult, fából készült kilátót, melyre fel is másztak (biztonságos, korláttal ellátott lépcső vezet a magasba) és rácsodálkoztak a vidék szépségére. A csoport másik fele a szálláshelyen új kézműves technikával, a foltvarrással ismerkedett meg. Tulipánt készítették, melyet másnap nagy örömmel ajándékoztak a meghatódott szülőknek. Érdekesség, hogy a leglelkesebben és kitartóbban a szlovén diákok (fiúk!) öltögettek és nagyon büszkék voltak az elkészült munkákra.

Délután vendégül láttuk a Félkótás citerazenekart, akik hangszerbemutatót is tartottak, valamint népdalokkal, feldolgozásokkal illusztrálták a magyar népzene és népdalkincset, kiemelten a tájegységre vonatkozóan.

A Félkótás Citerazenekar

A csoport vezetője, Dányi József beszélt a térségben tevékenykedő népzene kutatókról is, többek között Vajda Józsefről, és id. Horváth Károlyról, aki Muravidéken több hagyományőrző csoportot is vezetett. Ehhez kapcsolódóan közösen elénekeltük, és aki nem ismerte megtanulhatta, a Szép Zalában születtem és az A zalai zöld erdőben születtem című dalokat. Részletesen beszéltek a citeráról, bemutatták különböző fajtáit.

Július 26. hétfő

A reggelit követően autóbusszal utaztunk Lentibe, ahol a délelőttöt töltöttük. Az esős idő miatt a lenti várról, a város és térsége történetéről-történelméről szóló foglalkozás a városi könyvtárban került megtartásra. Simon Márta történész, a lenti Lámfalussy Sándor Szakközépiskola és SZKI tanára közreműködésével.

*Foglalkozás a lenti városi könyvtárban
Vendég: Simon Márta történész*

A letelepedéstől a 19. századig tekintette át szűkebb és tágabb pátriánk történelmét, a lenti vár történetét és kiemelkedő szerepét a határvidék védelmében, a kapcsolódó neves személyiségeket (Bánffyak, Nádasdyak, Zrínyi Miklós), beleágyazva

a magyar – és világtörténelmi eseményekbe. Az olvasótáborosok is tevékenyen részt vettek a beszélgetésben, számot adva sokrétű ismereteikről. Ehhez kapcsolódóan áttekintettük a könyvtár állományában fellelhető helytörténelmi munkákat is, többek között Tantalics Béla helytörténész Lentiről és Lendváról szóló köteteit, képanyaikkal együtt.

A Hagyományok Házában tett látogatás során szervezett vezetésen ismerkedhettek meg a helytörténelmi gyűjteménnyel. Kézzel tapintható közelségbe kerültek a Háder Veronika tolmácsolta ismeretekkel, a paraszti életmód tárgyi eszközeivel, a népi díszítőművészettel (fafaragások, csontból készült, tojásból faragott tárgyak). Nagy élményt jelentett, hogy megtekinthették Soós Lajos fafaragó gyűjteményét, és kézbe vehették az általa faragott pásztorbotot. A fumu a dél-zalai falvakra jellemző, ünnepi tésztaféle. A csecsemő nagyságú, gyermeket formázó kalácsfélét a gyermekágyban fekvő anyáknak vitték ajándékba eleink. Erre is szép példát láthattak a gyűjteményben, ámulatot keltve a részletek tökéletes kidolgozottságával. Megtudhatták azt is, hogy Zalasombathán néhány éve felelevenítették ezt a szokást, és fesztivált szerveztek köré.

*Így néz ki a fumu!
Látogatóban a Hagyományok Házában*

A délelőtti program befejezéseként könyvtári foglalkozáson vettünk részt. Jó hangulatú játékos vetélkedő során, csapatokat alkotva bizonyították tudásukat a hungarikumok, a magyar történelem, földrajz, irodalom és a gasztronómia ismeretkörében.

*Munkában a csapatok
Játékos vetélkedő a könyvtárban*

Délután dr. Bence Lajos lendvai irodalomtörténész-költő-újságíróval és Soós József lenti költővel találkoztunk, reprezentálva az élő kortárs irodalmat. Bence Lajos életéről, pályafutásáról beszélve képet alkotott a szlovéniai magyar irodalom történetéről is, bár hangsúlyozta, hogy Pomogáts Béla szavaival élve, csak magyar irodalomról szabad beszélni, melynek szerves része a muravidéki-szlovéniai is. Mesélt az irodalomhoz, költészethez való viszonyáról, az anyanyelv és az olvasás fontosságáról, a könyvek és a betű szeretetéről, ars poétikájáról.

Felolvasás Bence Lajos kötetéből

Soós József költő

Több verse is elhangzott a táborozók, illetve saját előadásában. Kiemelte a vidékhez, szülőföldjéhez kapcsolódó költeményeit. Soós József költészetéből, a Kincsek a fűben című megjelent kötetéből is ízelítőt kaptunk. A novai születésű, Lentiben és

Rédicsen alkotó és tevékenykedő költő készülő prózai munkájának egy részletét is előadta.

A történetet, a göcseji „Kakukk Marci” meséjét (a kiadás előtt álló kötet munkacíme *A Göcseji Bódi Ferku*), eredeti tájszólásban tolmácsolta, mely történet – *Az anyyukom halálesetörténetye* – többször is hangos kacagásra fakasztotta a társaságot. Vendégeink arra is rákérdeztek, hogy van-e a gyerekek körében verselő, írói vénával rendelkező ifjú tehetség. A jelentkezőt arra biztatták, hogy bátran próbálkozzon. Végezetül arról beszéltek, hogy mennyire fontosnak tartják az ilyen jellegű, közös projektek szervezését és megrendezését, mint jelen olvasótábor. (Bence Lajosnak a táborról szóló riportja olvasható a Lendván megjelenő Népújságban.)

Délután az érdeklődő szülők látogattak meg bennünket, akiket gyermekeik kalauzoltak végig a szabaidőközpontban, és mesélték el addigi élményeiket. Vacsora előtt szerencsekerekeztünk, 4 vegyes csapat vetélkedett (szlovén és anyaországi gyerekek közösen, kiegyenlítve az esetleges nyelvi nehézségekből eredő hátrányokat). A játék során magyar szólást (szégyen a futás, de hasznos), és a magyar irodalom általuk is ismert gyöngyszemét (Kincskereső kisködmön) kellett kitalálniuk.

Forog a kerék, vajon hol áll meg?

A rávezető kérdések kapcsolódtak a korábban elhangzottakhoz, illetve irodalmi ismereteikre alapoztunk. A közös játék, élmények hatására ekkorra már összekovácsolódott a társaság, barátságok szövődtek, kialakult a közösségi szellem.

Vacsora után a magyar néptánc-örökség került a középpontba. A neves műltra visszatekintő Óreg Kerka Néptáncgyűttes tagjai látogattak el hozzánk. Timár Lászlóné néptáncos és néptáncoktató beszélt a magyar táncdialektusokról, a népszokásokról, a különböző eseményekhez kapcsolódó hagyományokról és táncokról. Bemutatta a vidékre jellemző női és férfi viseletet, a tánchoz használt kellékeket, mint a zsebkendő, a kalap és a bot.

Ismerkedés a néptánccal

Természetesen mindenki kipróbálhatta a lépéseket is, a megtanult tánclépéseket az est végére már kombinálni is tudtuk. Fergetes hangulatban zártuk a napot.

Július 27. kedd

Egész napos kirándulásra indultunk, idegenvezető vezetésével. Első állomásunk Nemesnép volt, ahol megtekintettük a település nevezetes műemlékét, az 1793-ban épült fázsindelyes szoknyás haranglábat, amely Nyugat-Magyarország legnagyobb ilyen jellegű emléke.

Haranglábak Földje, Nemesnép

A mester segítségével készülöben a remekművek

Következő megállónk Szentgyörgyvölgy, ahol Csótár Rezső fazekas, népi iparművész műhelyében a vállalkozó szelleműek saját kezűleg készíthettek korongozással cserépedényt. Megnéztük a hagyományos őrségi motívumkincessel díszített, a népművészet mestere által készített edényeket is.

Az állomások között idegenvezetőnk a vidék földrajzi adottságairól, településszerkezetéről, természeti kincseiről, az itt élő emberek szokásairól, életmódjáról, hagyományairól beszélt.

Közben megérkeztünk az Őrségbe, ahol felsétáltunk a veleméri Árpád-kori, a Szentháromság tiszteletére emelt templomhoz. Érdekes és színes előadást hallhattunk a templom történetéről, egyedülálló építészeti sajátosságairól. A falakat Aquila János freskói díszítik. A templom minden képzeletet felülmúló építészeti csodája a világnak. Különös fényjátékait a gyerekek nagy örömmel próbálták ki.

A sárga a nyerő! A veleméri templom fényjátéka

Őriszentpéteren végigsétáltunk a 650 méter hosszú Rezgőnyár Tanösvényen, amely nevét a rezgő levelű nyárról kapta és a növénytársulások változatait mutatja be, a jellegzetes cserjéket, az őrési táj jellegzetes fafajait.

Rezgőnyár Tanösvény

A séta végén a kérdéseinkre adott válaszokból is lemérhettük, hogy a táborozók nyitott szemmel járták végig az utat.

Hosszabb időt töltöttünk Szalafőn, a hét halmon épült szeres települése. Pityerszeren szervezett séta folyamán tekintettük meg a szabadtéri néprajzi múzeumot. Magyarázatot kaptunk az olyan érdekes kifejezésekre, mint *emeletes kástu*, amely az élelem tárolására szolgáló különálló építmény volt. Szép példát láttunk a kerített házra, amellyel a farkasok elől védték állataikat. A népi építészet szép emlékei az ún. kontyos, kódisállásos házak.

Őrségi kerített ház

Az eredeti állapotban helyreállított műemlékegyüttes része a hozzátartozó gyümölcsös, amelynek nevezetessége a száz éves szőlőtöke. A vízgyűjtő tókák szemléletes módon idézték meg a gyerekeknek a paraszti élet mindennapjainak nehézségeit.

Fáradtan, de élményekkel gazdagon tértünk haza szálláshelyünkre.

Esti programként a gyermekek megismerkedtek az összeállított foglalkoztató füzettel, amely egyfajta esszenciája a tábor során elhangzottaknak, és látottaknak. Minden fejezethez kérdések tartoznak. Ez a füzet segít megőrizni, felidézni az ismereteket, emlékeket, egyúttal az értő olvasást is elősegíti.

Tessék mondani, házi feladat is lesz?

Készülőben az évkönyv

Ekkor készültek el a tábor évkönyvének lapjai is. Valamennyi résztvevő egy-egy oldalon mutatta be magát és írhatott, rajzolhatott a táborról, az itt szerzett élményekről, benyomásairól, az új barátságokról.

Július 28. szerda

A délelőttöt ismét Lentiben töltöttük. Hácskó Imréné háziszóttos készítő, népi iparművészt kerestük fel műhelyében. A szemünk láttára készült a vidék nevezetes és jellegzetes hetési szóttese, alakultak ki a változatos motívumok pl. a csillag, a gránátalma, a rózsza, a kistulipán, a galamb, a kismadár. A hajdani mesteremberek ügyességét jelzi az is, hogy a szóttések a majd' 150 éves szövőszéken készülnek még mindig. A gyerekek megfogalmazták azt is, hogy fárasztó fizikai munkát jelent a szövés.

*Mesterek dicsérete – munkában a szövőszék
Hácskó Imréné műhelyében*

Érdekesség, hogy Lendván és környékén - mint azt a szlovéniai résztvevőktől megtudhattuk - már nem űzik ezt a mesterséget, a hagyományörző egyesületek, együttesek ruháit is Lentiben készítetik el.

Ugyancsak a délelőtti órákban könyvtári foglalkozás keretében a tábor résztvevőinek alkalmuk nyílt megismerni egy-egy jeles naphoz kapcsolódó magyar népszokást. A személyes élményekkel is tarkított beszélgetés után kézműves foglalkozásra került sor. Ennek keretében a könyves kultúra emlékeit felelevenítendő, régi magyar népszokásokat tartalmazó „kódexet” készítettek. Saját maguknak kellett megtervezni a borítót, melyek különböző kézműves technikák ötvöztetésével készültek. Meglepetésként minden táborozó nevével előre elláttunk egy-egy lapot, a nevek első betűi iniciálé formájában jelentek meg, melyet szintén ők díszítettek ki. Természetesen ismét segítségül hívtuk a könyvtári állományt is a téma illusztrálására.

Délután megtekintettük a Novai Plánder Ferenc Helytörténeti Gyűjteményt. Az állandó kiállítás 1980-tól a néhai gróf Batthyány Miklós tulajdonában lévő tisztartói lakásban, kastélyban került kialakításra. Vaska Miklós novai tanító, iskolaigazgató, több helytörténeti és szépirodalmi kötet szerzője kezdeményezte még az 50-es években a néprajzi gyűjtést, a gyűjtemény anyagának nagy része a Göcseji Múzeumba került.

Plánder Ferenc Helytörténeti Gyűjtemény Nova

A folyosón régi festmények és fotók idézik meg a göcseji falvak, a paraszti életmód hangulatát. Az iskolatörténeti szobában padok, szemléltető eszközök, régi tankönyvek, tintatartók segítségével pillanthatunk be az egykori diákok mindennapjaiba. A foglalkozásokról már ismert fazekasság, szövés, borászat eszközei, számszámait tették az elméleti ismereteket kézzelfoghatóvá, élővé a gyermekek számára. Mint azt megtudhattuk, a kastéllyal szemben található 1777-78-ban épült templom falait id. Dorfmeister István festő freskói díszítik, egyik harangja Seltenhofer Frigyes soproni műhelyéből származik.

Kedves momentumot jelentett az egyik szlovén résztvevő születésnapjának megünneplése. Közös énekkel kívántunk boldog születésnapot, és természetesen nem maradt el a meglepetés megkoronázásaként a torta és a gyertya sem. A késő délutáni programot megelőzően fiú-lány foci-derbire is sor került, amelyben a lányok kemény ellenfeleknek bizonyultak.

Kovács Tünde környezetvédelmi mérnök, a Fejlesztési Ügynökség munkatársa közösségfejlesztő/közösségépítő játékkal indította programját, amelyet mindannyian nagyon élveztünk, nagy nehézségek árán sikerült rábeszélni a gyerekeket a befejezésére.

MŰHELY

Kibontakozás, ez kinek a keze?

A papírmerítés technikáját valamennyien kipróbálhatták, saját kezükkel készítettek merített papírt, amit később felhasználhattak ajándék készítéséhez.

Kovács Tünde a papírmerítés fortélyait mutatja

Munka közben találós kérdéseket, rejtvényeket kellett megfejteniük a növény- és állatvilághoz, a természetvédelemhez, az irodalomhoz kapcsolódóan. Régi, a paraszti életmódhoz kapcsolódó kifejezéseket kellett értelmezniük, pl. saroglya, rézsú, gerezna, stb.

A programot követően vendégünkkel együtt kedves meghívásnak tettünk eleget a novai szőlőhegyen.

Pincejárás, vendégségben a novai szőlőhegyen

MŰHELY

A pincejárás során a honos fákat, cserjéket is megfigyeltük, Kovács Tünde több érdekességre is felhívta a figyelmet a vidék természeti kincseivel kapcsolatban.

Jó hangulatban folytatódott az utolsó este. Hatalmas tábortűzet gyújtottunk, szalonnát, kolbászt, virslit, hagymát sütöttünk, mindenki megdolgozott a vacsoráért.

Lobog a tábortűz

Készül a vacsora

A táborozók nagyon örültek, ha sikerült úgy nyársra tűzni a finom falatokat, hogy nem vált a lángok martalékvává. A társaság ekkor már olyannyira összekovácsolódott, hogy egy emberként közölték velünk, mely szerint szentül elhatározták, hogy aznap éjjel senki nem fog közülük aludni. Ez majdnem sikerült, a legkitartóbbak hajnali öt órakor adták fel a küzdelmet. Természetesen csak halk eszmecseréről volt szó, bár a migráció folyamatos volt a szobák között. Próbálkoztak párnából és takaróból készített bábukkal leplezni, hogy kik hiányoznak az ágyakból, illetve laposkúszásban megközelíteni a szomszédban barátokat, de a táborvezetés vigyázó szemei előtt semmi trükk nem maradt leplezetlen.

Július 29. csütörtök

Elérkezett az utolsó nap, a táborzárás, a csomagolás, a szobák átadásának ideje. Záró momentumként ekkor került sor a tablók elkészítésére. Saját tervezésben történt a kivitelezésük.

Ez alapos tervezést igényel!

Tablókészítés

Nagy lelkesedéssel, teljes egyetértésben, önállóan dolgoztak. És ez volt az az időszak is, amikor lázasan cseréltek telefonszámokat és címeiket, a későbbi

kapcsolattartás érdekében a „haverokkal”. Röviden értékeltük az olvasótáborban végzett munkát is.

Aztán már a búcsú pillanatai következtek, de azzal váltunk el egymástól, hogy tartjuk egymással a kapcsolatot, és 2011-ben Lendván ismét találkozunk.

Búcsú a tábortól, a barátoktól

A kitűzött célok megvalósulása

Olvasótábor = a résztvevők reggeltől-estig olvasnak, így jelenik meg a köztudatban. A valóság azonban egészen másképp fest. Általában egy kiválasztott témát járunk körbe különböző szemszögből. Természetesen, az olvasási kompetencia fejlesztése, a könyvtár társadalmi szerepének erősítése, a könyvek, a betű iránti érdeklődés felkeltése is célunk, direkt és indirekt eszközökkel.

A szlovén-magyar olvasótábor legfőbb célkitűzése, hogy a résztvevő gyermekeket megismertesse a két nép jellemzőivel, történetével, szokásaival, meséivel, mondáival; megkezdjék az ismerkedést a két nép irodalmával, játékos vetélkedők, előadások alkalmával.

Ennek megvalósulását tartalmas és sűrű programok biztosították, és meghívott vendégek segítettek elő. Ugyanakkor a pihenés, a kikapcsolódás, a játék, a szórakozás önfeledt pillanatait is jelentette ez a hat nap. A tábor eredménye, hozadéka azonban a kreatív gondolkodás, a szociális, a társas, az életviteli és környezeti kompetenciák, az esztétikai-művészeti tudatosság, a problémamegoldás, a beszédkészség fejlődése, az ismeretek, a kommunikációs eszköztár, a szókincs bővülése is, barátságok megszületése, emberi kapcsolatok kialakulása, a nyitottság, a tolerancia és az elfogadás képessége is. A gyermekek nagyot léptek előre a napjainkban oly fontos információszerzési-hasznosítási technikák kipróbálásában, elsajátításában is.

A résztvevők a kultúra tág értelmezésének megfelelően nemcsak a magas kultúrával, hanem a mindennapi élet különböző területeivel is megismerkedtek játékos formában, elméleti és tapasztalati úton is. Hangsúlyt fektettünk a térség kulturális értékeinek, emlékeinek megismerésére, megőrzésére és továbbadásának fontosságára, hiszen ez a felnövekvő nemzedék feladata is.

Az egyik legerősebb emberi kötődés a nemzeti hovatartozás, a saját kultúra elsajátítása és továbbadása a nemzetiség fennmaradásának alapfeltétele. A szellemi értékek megőrzése csak akkor lehetséges, ha kialakítjuk az értéktudatos szemléletet. Ebben a folyamatban jelentős szerep jut a művelődés különböző formáinak, a kulturális intézményrendszernek, a családi környezetnek. Ezek az erőforrások mozgósítják a közösségképző, nemzeteket összekovácsló erőket. Tény, hogy kisebbségi létben a nemzeti identitás jelentheti a fogódzót. A nemzeti kultúrák még napjainkban is a kulturális identitás legfontosabb forrásait jelentik. A nemzeti azonosságtudat az anyanyelv, a kultúra és a hagyomány hármasságára épül. Nagy kihívás, nagy lehetőség és nagy felelősség a határokon átnyúló kulturális nemzeti egységek, az európai nemzeti kulturális közösségek megteremtése az európai integráció során.

Megelégedhetünk-e azzal, hogy beleszületünk egy adott nemzeti kultúrába, vagy tennünk is kell azért, hogy a részesévé váljunk? A válasz egyértelműen: igen!

Megelégedhetünk-e azzal, hogy csak a saját kultúránkat ismerjük és fogadjuk el? A válasz egyértelműen: nem!

E két sarkalatos kérdés jegyében szerveződött az olvasótábor, alakítottuk ki a programelemeket. Kiemelten fontosnak tartottuk megkeresni és tudatosítani a múlttal való kapcsolódási pontokat, az emlékezés kultúrájának kialakítását.

A szlovén nemzet múltja, hagyományai és életmódja sok ponton érintkezik a magyarokéval, ezzel is magyarázható, hogy töretlen a két nemzet viszonya. A kultúraközvetítő szerepet az egykori államhatár két oldalán élő nemzetiségi kisebbségek, a magyarországi vendek és a szlovéniai magyarok jelentik. Az együttműködés, a kapcsolatrendszer kiépítése és ápolása azonban nem szorítkozhat pusztán az államközi egyezmények megkötésére. Élő, emberi kapcsolatok megszületésére, az interkulturális kompetencia fejlesztésére és tudatosítására is szükség van.

A Múltunk közös értékei – élő örökségünk című olvasótábor e gondolatiság jegyében valósult meg.

Német Józsefné - Baksa Melinda

